

Name: _____

Class: _____

Section: _____

Date: __/__/__

Marks: __/100

સર્વનામ

Pronouns • Std 5 Grammar

GSEB ધોરણ ૫ • Foundation Layer • નામ ની જગ્યાએ

Easy level

35 min

8 Exercises

Std 5

100 marks

નિયમ (The Rule)

સર્વનામ

સર્વનામ (Pronoun) એ નામ ની જગ્યાએ વપરાતો શબ્દ છે. દા.ત., "રામ આવ્યો" ની જગ્યાએ "તે આવ્યો". સર્વનામ ના પ્રકાર: (૧) પુરુષવાચક - હું, તું, તે, (૨) દર્શક - આ, તે, (૩) પ્રશ્નવાચક - કોણ, શું, ક્યાં, (૪) સંબંધવાચક - જે, (૫) અનિશ્ચિત - કોઈ, કંઈ.

મુખ્ય મુદ્દો (Key Concept)

નામ ની જગ્યાએ

ઉદાહરણો (Examples) - 5 Cases

1 ડું, તું, તે, અમે, તમે
→ પુરુષવાચક સર્વનામ

2 આ, તે, એ
→ દર્શક સર્વનામ

3 કોણ, શું, ક્યાં, ક્યારે
→ પ્રશ્નવાચક સર્વનામ

4 જે, જેવો, જ્યાં
→ સંબંધવાચક સર્વનામ

5 કોઈ, કંઈ, કોઈક
→ અનિશ્ચિત સર્વનામ

Pattern Recognition

આ ઉદાહરણો માં નામ ની જગ્યાએ નો pattern જુઓ. દરેક case માં શું common છે? Practice કરી ને identify કરવાનું શીખો.

યાદ રાખવા જેવું (Remember)

આ વ્યાકરણ ના નિયમ ને રોજ 3 વખત વાંચો. ઉદાહરણો સાથે જોડી રાખો. દરરોજ ની writing માં apply કરો.

1 ઓળખો (Identify) 5 marks • 4 min

નીચે દિ ગયેલા શબ્દો નો પ્રકાર/category ઓળખો:

1. હું શાળાએ જઈ છું.

2. આ મારી બેન છે.

3. કોણ આવ્યું?

4. જે મહેનત કરે, તે જીતે.

5. કોઈ આવ્યું હતું.

2 પ્રકાર બતાવો (Classify) 5 marks • 4 min

આ શબ્દો કયા પ્રકાર ના છે?

1. રામ ઘરે ગયો. → ___ ઘરે ગયો.

2. પુસ્તક ટેબલ પર છે. → ___ ટેબલ પર છે.

3. મીરા અને હું મળ્યા. → ___ મળ્યા.

4. તારી અને મારી પેન છે. → ___ ની પેન છે.

5. બાળકો રમે છે. → ___ રમે છે.

3 ખાલી જગ્યા (Fill Blanks) 5 marks • 4 min

યોગ્ય શબ્દ થી ખાલી જગ્યા પૂરો:

1. _____ (પુરુષવાચક સર્વનામ)

2. _____ (દર્શક સર્વનામ)

3. _____ (પ્રશ્નવાચક સર્વનામ)

4. _____ (સંબંધવાચક સર્વનામ)

5. _____ (અનિશ્ચિત સર્વનામ)

4 પ્રયોગ કરો (Apply) 5 marks • 5 min

નીચે દિ ગયેલા concept (નામ ની જગ્યાએ) નો ઉપયોગ કરી ને 3 વાક્ય બનાવો:

5 MCQ - Multiple Choice 5 marks • 4 min**Q1. "કોણ?" કયા પ્રકારનું સર્વનામ છે?**

- (a) પુરુષવાચક
(c) પ્રશ્નવાચક

- (b) દર્શક
(d) સંબંધવાચક

Q2. "તે" કયા પ્રકારનું સર્વનામ છે?

- (a) પુરુષવાચક
(c) પ્રશ્નવાચક

- (b) દર્શક
(d) અનિશ્ચિત

Q3. "જે" કયા પ્રકારનું સર્વનામ છે?

- (a) પુરુષવાચક
(c) પ્રશ્નવાચક

- (b) સંબંધવાચક
(d) દર્શક

Q4. "કોઈ" કયા પ્રકારનું સર્વનામ છે?

- (a) પુરુષવાચક
(c) દર્શક

- (b) સંબંધવાચક
(d) અનિશ્ચિત

Q5. "આ" કયા પ્રકારનું સર્વનામ છે?

- (a) પુરુષવાચક
(c) પ્રશ્નવાચક

- (b) દર્શક
(d) સંબંધવાચક

6 જોડી (Match) 5 marks • 3 min**Gujarati Word**

- હું
- આ
- કોણ
- જે
- કોઈ

Type/Category

- અનિશ્ચિત
- સંબંધવાચક
- પ્રશ્નવાચક
- દર્શક
- પુરુષવાચક

7 સાચું/ખોટું (True/False) 5 marks • 3 min

- "હું" - પુરુષવાચક સર્વનામ
- "આ" - દર્શક સર્વનામ
- "કોણ" - પ્રશ્નવાચક સર્વનામ
- "જે" - સંબંધવાચક સર્વનામ
- "કોઈ" - અનિશ્ચિત સર્વનામ

- T F
 T F
 T F
 T F
 T F

8 પ્રયોગ (Application) 5 marks • 5 min

આ topic (સર્વનામ) નો ઉપયોગ કરી ને એક ફકરો લખો:

શું તમે જાણો છો? (Did You Know?)

- ! આ વ્યાકરણ નો concept (નામ ની જગ્યાએ) સંસ્કૃત આધારિત છે.
- ! આ rule દરરોજ ની વાતચીત માં વપરાય - સહજ ભાષા!
- ! આ topic Std 6+ માં વધારે વિગતે આવશે.

સામાન્ય ભૂલો (Common Mistakes)

✗ "તે" દર્શક છે	✓ "તે" પુરુષવાચક છે
✗ "કોઈ" પ્રશ્નવાચક	✓ "કોઈ" અનિશ્ચિત છે
✗ "જે" પ્રશ્નવાચક	✓ "જે" સંબંધવાચક છે

Cross-Curricular Connections

- > **English:** I, you, he, she = પુરુષવાચક
- > **Literature:** કવિતા માં સર્વનામ નો ઉપયોગ
- > **Speaking:** વાર્તાલાપ માં યોગ્ય સર્વનામ

Bonus Challenge (+5 marks)

આ વ્યાકરણ નો ઉપયોગ કરી ને એક નાની વાર્તા લખો (૫-૭ વાક્ય). દરેક વાક્ય માં આ rule વાપરો.

ચર્ચા પ્રશ્નો (Discussion Questions)

- Q1. કાવ્ય માં "જે" અને "તે" નો ઉપયોગ કેવી રીતે જોડાય છે?
- Q2. આ વ્યાકરણ રોજિંદા જીવનમાં ક્યાં વપરાય?
- Q3. આ rule તમે ક્યા ઉદાહરણ માં વાપર્યું?

Project Ideas (Extended Learning)

- P1: આ topic વિશે ૧ chart બનાવો - rule + examples
- P2: આ વ્યાકરણ ના ૧૦ examples એક notebook માં લખો
- P3: આ rule વાપરી ને એક નિબંધ લખો

Reading Recommendations

NCERT Std 5 Gujarati Grammar textbook

"સર્વનામ" પર online videos જુઓ

balgujarati.com/std5/grammar/

Self-Evaluation Rubric

Criteria	Excellent (4)	Good (3)	Avg (2)	Need Practice (1)
Rule Understanding	☐	☐	☐	☐
Identifying Examples	☐	☐	☐	☐
Application Skills	☐	☐	☐	☐
Writing Practice	☐	☐	☐	☐

✓ ANSWER KEY - All 8 Exercises

Exercise 1 - Identify (5 marks):

1. હું શાળાએ જઈ છું. → હું - પુરુષવાચક
2. આ મારી બેન છે. → આ - દર્શક
3. કોણ આવ્યું? → કોણ - પ્રશ્નવાચક
4. જે મહેનત કરે, તે જીતે. → જે - સંબંધવાચક
5. કોઈ આવ્યું હતું. → કોઈ - અનિશ્ચિત

Exercise 2 - Classify (5 marks):

1. રામ ઘરે ગયો. → ___ ઘરે ગયો. → તે
2. પુસ્તક ટેબલ પર છે. → ___ ટેબલ પર છે. → આ/તે
3. મીરા અને હું મળ્યા. → ___ મળ્યા. → અમે
4. તારી અને મારી પેન છે. → ___ ની પેન છે. → આપણી/અમારી
5. બાળકો રમે છે. → ___ રમે છે. → તેઓ

Exercise 3 - Fill (5 marks):

1. હું
2. આ
3. કોણ
4. જે
5. કોઈ

Exercise 4 - Apply (5 marks):

(Personal - apply rule correctly)

Exercise 5 - MCQ (5 marks):

1. Q1 → (c) પ્રશ્નવાચક
2. Q2 → (a) પુરુષવાચક
3. Q3 → (b) સંબંધવાચક
4. Q4 → (d) અનિશ્ચિત
5. Q5 → (b) દર્શક

Exercise 6 - Match (5 marks):

1. 1 → E (પુરુષવાચક)
2. 2 → D (દર્શક)
3. 3 → C (પ્રશ્નવાચક)
4. 4 → B (સંબંધવાચક)
5. 5 → A (અનિશ્ચિત)

Exercise 7 - T/F (5 marks):

1. True
2. True
3. True
4. True
5. True

Exercise 8 - Application (5 marks):

(Personal - paragraph applying rule)

Total: 40 marks + Bonus 5 = 45 (Self-Eval: 16 separate)

MEMORY TRICKS (યુક્તિ)

- નિયમ ૩ વખત મોટેથી વાંચો - અવાજ થી યાદ રહે
- દરેક ઉદાહરણ ને નોટબુક માં લખો - હાથ થી યાદ રહે
- Pattern સમજો - ભૂલ ઓછી થાય
- દરરોજ ૫ નવા examples બનાવો - practice વધે

PRO TIPS (પેરન્ટ્સ + ટીચર્સ માટે)

- બાળક ને rule ની practice કરાવો - daily ૧૦ મિનિટ
- આ topic (નામ ની જગ્યાએ) રોજિંદા વાક્યો માં દર્શાવો
- ભૂલો ધીરજ થી સુધારો - ગુસ્સો ન કરો
- Examples બાળક ની ઉંમર પ્રમાણે વધારતા જાઓ

CERTIFICATE OF COMPLETION**સફળતા પ્રમાણપત્ર**

This is to certify that

(Student Name)

has successfully completed

સર્વનામ (Pronouns)

Std 5 Grammar - Foundation Layer • GSEB Aligned

Parent / Guardian

Teacher / Date